

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І.І. МЕЧНИКОВА

Кафедра публічного управління та адміністрування

Ірина ЛОМАЧИНСЬКА
2026

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПІДПРИЄМНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Рівень вищої освіти
Галузь знань
Спеціальність
Освітньо-професійна програма

перший (бакалаврський)
рівень
19 Архітектура та будівництво
193 Геодезія та землеустрій
Землеустрій та кадастр

ОНУ
2026

Робоча програма навчальної дисципліни «Підприємницька діяльність» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій». Одеса: ОНУ, 2026, 25с.

Розробник: Павленко Олена Пантеліївна, д.е.н., професор, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування

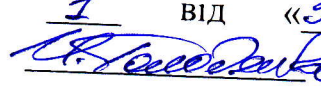
Робочу програму розглянуто на засіданні кафедри публічного управління та адміністрування

Протокол № 1 від « 31 » серпня 2026 р.

Завідувач кафедри (Олена ПАВЛЕНКО)

Погоджено із гарантом ОПП

«Землеустрій та кадастр» (Наталія ДАНИЛОВА)

Схвалено навчально-методичною комісією економіко-правового факультету:
Протокол № 1 від «31» 08 2026 р.
Голова комісії (Ірина ГОЛОДЕНКО)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри публічного управління та адміністрування

Протокол № ____ від. “ ____ ” ____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (підпис) _____ (Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри агрометеорології та агроекології

Протокол № ____ від. “ ____ ” ____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (підпис) _____ (Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>Очна форма навчання</i>	<i>Заочна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 4/4 годин–120/120 змістових модулів – 2/2 ІНДЗ* – не заплановано	Галузь знань 19 Архітектура та будівництво Спеціальність 193 Геодезія та землеустрій Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Обов’язкова	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		4-й	5-й
		<i>Семестр</i>	
		8-й	10-й
		<i>Лекції</i>	
		30 год.	6 год.
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		16 год.	6 год.
		<i>Лабораторні</i>	
		<i>Самостійна робота</i>	
		74 год.	108 год.
		Форма підсумкового контролю: залік	

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни є формування здатності виявляти підприємницькі можливості у сфері геодезичних послуг, обґрунтовувати бізнес-ідею, планувати ресурси й фінанси, організовувати взаємодію із замовником та оцінювати ризики з урахуванням професійних, етичних і нормативних вимог.

Завданнями дисципліни є формування у студентів розуміння сутності підприємництва та особливостей ринку геодезичних і землепорядних послуг; умінь визначати потреби замовників і формувати ціннісну пропозицію; знань про організаційні форми бізнесу та правові вимоги до професійної діяльності; навичок розрахунку собівартості, ціни й беззбитковості, планування робіт, забезпечення їхньої якості та управління даними, а також підготовки й захисту комерційної пропозиції та бізнес-плану.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

Загальні компетентності

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Очікувані програмні результати навчання (РН):

РН02. Організовувати і керувати професійним розвитком осіб і груп.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

знати: основи підприємницької діяльності та особливості ринку геодезичних і землепорядних послуг; організаційні форми ведення бізнесу й основні вимоги до виконання професійних робіт; принципи ціноутворення, фінансового планування, взаємодії із замовниками та організації роботи команди.

уміти: визначати потреби замовників і формувати пропозицію геодезичних або землепорядних послуг; розраховувати витрати, ціну та беззбитковість; планувати ресурси й виконання замовлення, розподіляти завдання в команді; складати комерційну пропозицію та обґрунтовувати бізнес-план.

бути здатним: застосовувати знання з підприємницької діяльності для організації надання геодезичних і землепорядних послуг, приймати обґрунтовані рішення щодо ресурсів і ризиків, організовувати роботу команди та сприяти професійному розвитку її учасників.

Опанування цієї навчальної дисципліни забезпечує набуття здобувачами навичок і компетентностей направлених на досягнення наступних глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722, зокрема:

Ціль 4: забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх;

Ціль 8: сприяння поступальному, всеохоплюючому та сталому економічному зростанню, повній і продуктивній зайнятості та гідній праці для всіх.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Засади підприємництва та проєктування фахового бізнесу

Тема 1. Підприємництво у геодезії та землеустрої

Сутність, функції та принципи підприємництва. Підприємницька ініціатива, самозайнятість, мале підприємство, стартап. Підприємницький процес: від проблеми замовника до надання послуги. Ресурси та обмеження фахівця-початківця. Ринки B2B, B2G, B2C. Відмінності між суспільно необхідною інформацією та індивідуально замовленим сервісом. Взаємодія державного, приватного й академічного секторів. Етика, сталий розвиток та соціальна відповідальність. Топографічні роботи, супровід будівництва, моніторинг деформацій, ГІС-послуги.

Тема 2. Організаційно-правові засади започаткування бізнесу

Фізична особа — підприємець і юридична особа: критерії вибору, відповідальність, партнерство. Алгоритм державної реєстрації та вибору видів діяльності. Відмінність реєстрації бізнесу від права виконувати конкретні професійні роботи. Пошук чинних вимог до персоналу, обладнання, сертифікації, дозволів і доступу до даних. Основи оподаткування та обліку без фіксації змінних ставок. Цивільно-правові й трудові відносини. Право інтелектуальної власності, ліцензії на дані та програмне забезпечення. Професійні вимоги до виконавців конкретних видів робіт, доступ до територій, використання геопросторових даних.

Тема 3. Ринок, маркетинг і комерційна пропозиція

Сегментування замовників, аналіз конкурентів і заміників. Кабінетне дослідження та інтерв'ю. Перевірка потреби й готовності платити. Оцінка місткості доступного ринку на основі прозорих припущень. Ціннісна пропозиція, позиціонування, канали залучення, портфоліо. Воронка продажів, повторні замовлення й репутація. Склад комерційної пропозиції: проблема, результат, строк, ціна, межі робіт. Основи участі в закупівлях та аналіз вимог замовника. Послуга для забудовника, громади або інфраструктурного підприємства.

Тема 4. Бізнес-модель і ресурсне забезпечення

Елементи бізнес-моделі: сегменти, цінність, канали, відносини, доходи, ресурси, процеси, партнери, витрати. Разове замовлення, підписка, абонентське обслуговування. Мінімально життєздатна послуга і критерії її перевірки. Власне обладнання, оренда, субпідряд. Планування завантаження, сезонності, польових

і камеральних робіт. Командні ролі, календарний план, резерв часу. Документування походження й оброблення даних. GNSS, тахеометр, ГІС, польова бригада, камеральна обробка.

Змістовий модуль 2. Економіка, організація та розвиток підприємницької діяльності

Тема 5. Витрати, собівартість і ціноутворення

Прямі й непрямі, постійні й змінні витрати. Оплата праці, транспорт, амортизація, оренда, програмне забезпечення, придбання даних, контроль якості. Калькуляція замовлення та розподіл накладних витрат. Методи ціноутворення: витратний, конкурентний, ціннісний. Націнка і маржа. Дохід, витрати й операційний результат. Маржинальний дохід, точка беззбитковості, запас фінансової міцності. Межі застосування спрощених моделей. Калькуляція топографічного знімання з урахуванням польового й камерального етапів.

Тема 6. Фінансове планування, оподаткування та фінансування

Стартові інвестиції й оборотні кошти. План доходів і витрат; план надходжень і платежів; відмінність прибутку від грошового потоку. Аванс, відстрочення платежу, касовий розрив. Порівняння організаційних і податкових варіантів на заданих навчальних умовах. Власні кошти, кредит, лізинг, грант, партнерське фінансування. Вартість і ризики фінансування. Базовий, оптимістичний і песимістичний сценарії. Аналіз чутливості до ціни, попиту й витрат. Придбання або оренда обладнання, оплата за етапами, затримка приймання робіт.

Тема 7. Організація послуг, договори, якість і ризики

Життєвий цикл замовлення. Технічне завдання, склад результату, строки, ціна, порядок оплати й приймання. Узгодження змін, субпідряд, відповідальність. Вимірювані критерії якості: точність, повнота, актуальність, простежуваність, строк надання. Невизначеність прогнозу та похибки вимірювання. Захист інформації, резервне копіювання, права використання результатів. Професійна етика, конфлікт інтересів, безпека польових робіт. Реєстр ризиків і заходи реагування. Критерії точності та повноти документації, перевірка обладнання, обмеження доступу до об'єкта.

Тема 8. Бізнес-планування, інновації та розвиток

Структура стислого бізнес-плану: резюме, ринок, послуга, організація, маркетинг, фінанси, ризики. Обґрунтування припущень і критерії рішення про запуск. Цифрові сервіси, автоматизація, дистанційне зондування, геоаналітика й відповідальне застосування ШІ. Пілотний запуск, показники результативності, масштабування і партнерства. Екологічна та суспільна цінність послуги. Презентація проєкту, відповіді на запитання, доопрацювання за відгуками.

Підсумок: захист бізнес-проєкту геодезичної послуги з узгодженими ринковими припущеннями, фінансовими розрахунками та професійними обмеженнями.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Очна форма						Заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усьог о	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Засади підприємництва та проєктування фахового бізнесу												
1. Підприємництво у геодезії та землеустрої [1,2]	15	3	2	0	0	9	20	1	1	0	0	18
2. Організаційно-правові засади започаткування бізнесу [1,2]	15	4	2	0	0	9	20	1	1	0	0	18
3. Ринок, маркетинг і комерційна пропозиція [1,2]	15	4	2	0	0	9						
4. Бізнес-модель і ресурсне забезпечення [1,2]	15	4	2	0	0	10	20	1	1	0	0	18
Разом за змістовим модулем 1	60	15	8	0	0	37	60	3	3	0	0	54
Змістовий модуль 2. Економіка, організація та розвиток підприємницької діяльності												
5. Витрати, собівартість і ціноутворення [1,2]	15	3	2	0	0	9	14	1	1	0	0	18
6. Фінансове планування, оподаткування та фінансування [1,2]	15	4	2	0	0	9	16	1	1	0	0	18
7. Організація послуг, договори, якість і ризики [1,2]	15	4	2	0	0	9						
8. Бізнес-планування, інновації та розвиток [1,2]	15	4	2	0	0	10	14	1	1	0	0	18
Разом за змістовим модулем 2	60	15	8	0	0	37	60	3	3	0	0	54
Усього годин	120	30	16	0	0	74	120	6	6	0	0	108

Види роботи:

[1] – опрацювання лекційного та додаткового, довідкового матеріалу;

[2] – опрацювання практичних робіт, додаткового матеріалу.

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття навчальним планом не передбачені.

6. Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин	
	Очна	Заочна
Змістовий модуль 1. Засади підприємництва та проєктування фахового бізнесу		
Вибір підприємницької ідеї та аналіз фахової послуги [1] Результат: Паспорт бізнес-ідеї [2]	2	1
Організаційна форма й карта правових вимог [1] Результат: Карта вимог із джерелам[2]	2	1
Дослідження замовника та комерційна пропозиція [1] Результат: Профіль клієнта і комерційна пропозиція [2]	2	
Бізнес-модель і ресурсний план. КРІ [1] Результат: Бізнес-модель, ресурси й календар [2]	2	1
Змістовий модуль 2. Економіка, організація та розвиток підприємницької діяльності		
Кошторис, ціна та беззбитковість [1] Результат: Калькуляція та розрахунок беззбитковості [2]	2	1
Фінансовий план і сценарії [1] Результат: План грошових потоків на 6 місяців [2]	2	1
Технічне завдання, якість і реєстр ризиків [1] Результат: Проєкт технічного завдання та реєстр ризиків [2]	2	
Захист бізнес-проєкту. КР2 [1] Результат: Підсумковий бізнес-план і презентація [2]	2	1
Разом	16	6

Види роботи:

[1] – опрацювання лекційного та додаткового, довідкового матеріалу;

[2] – опрацювання практичних робіт, додаткового матеріалу.

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені.

8. Самостійна робота

Назва теми	Кількість годин	
	Очна	Заочна
Змістовий модуль 1. Засади підприємництва та проєктування фахового бізнесу		
Тема 1. Підприємництво у геодезії та землеустрої Опрацювати рекомендовану літературу. Підготуватися до усного опитування за результатами самостійної роботи	9	18

Тема 2. Організаційно-правові засади започаткування бізнесу Опрацювати рекомендовану літературу. Підготуватися до усного опитування за результатами самостійної роботи	9	18
Тема 3. Ринок, маркетинг і комерційна пропозиція Опрацювати рекомендовану літературу. Підготуватися до усного опитування за результатами самостійної роботи	9	
Тема 4. Бізнес-модель і ресурсне забезпечення Опрацювати рекомендовану літературу. Підготуватися до усного опитування за результатами самостійної роботи	10	18
Змістовий модуль 2. Економіка, організація та розвиток підприємницької діяльності		
Тема 5. Витрати, собівартість і ціноутворення Опрацювати рекомендовану літературу. Підготуватися до усного опитування за результатами самостійної роботи	9	18
Тема 6. Фінансове планування, оподаткування та фінансування Опрацювати рекомендовану літературу. Підготуватися до усного опитування за результатами самостійної роботи	9	18
Тема 7. Організація послуг, договори, якість і ризики Опрацювати рекомендовану літературу. Підготуватися до усного опитування за результатами самостійної роботи	9	
Тема 8. Бізнес-планування, інновації та розвиток Опрацювати рекомендовану літературу. Підготуватися до усного опитування за результатами самостійної роботи	10	18
Разом	74	108

*До самостійної роботи відноситься:

- підготовка до лекцій і лабораторних занять;
- неформальна та інформальна освіта.

ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ, ОТРИМАНИХ В СИСТЕМІ НЕФОРМАЛЬНОЇ/ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ

В рамках опанування цієї навчальної дисципліни здобувач може пройти освітні або професійні курси/тренінги, професійне стажування, онлайн-курси на масових платформах чи у системі громадянської освіти.

Орієнтовний перелік курсів, які дотичні змісту цієї навчальної дисципліни:

Назва освітньої платформи	Назва курсу	Посилання
Coursera	GIS, Mapping, and Spatial Analysis Specialization	https://www.coursera.org/specializations/gis
ESRI Academy	Cartography	https://www.esri.com/training/catalog/596e584bb

допомагає здобувачам здобути знання завдяки аудиторній роботі. Вона поділяється на дві складові – засвоєння теоретичного матеріалу під час прослуховування лекцій, у тому числі використовуючи карти та практичних занять, на яких здобувачі репродукують отримані знання і демонструють вміння засвоїти матеріал, запропонований викладачем для самостійного опрацювання.

Окрім вищевикладеного методу, використовується *дослідницький метод*, який передбачає організацію активного пошуку розв'язання висунутих пізнавальних завдань, аналізуючи відео- фотоматеріали й роблячи самостійні висновки.

10. Форми контролю і методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Протягом засвоєння навчальної дисципліни здобувачі мають можливість накопичувати бали за рахунок виконання різних форм роботи. Вони розподіляються, а потім сумуються.

Форми контролю. Контроль знань здобувачів здійснюється упродовж семестру та охоплює всі види навчальної діяльності: лекційні заняття, практичні роботи й модульні контрольні заходи. Основна мета контролю полягає у перевірці рівня засвоєння теоретичних знань, сформованості практичних навичок і здатності застосовувати отримані знання у професійній діяльності.

1. Форми контролю за лекційним матеріалом

Оцінювання засвоєння лекційного матеріалу здійснюється на основі таких форм: перевірка підготовленості до лекції (активність, виконання коротких аналітичних або оглядових завдань, ознайомлення з рекомендованою літературою); короткий тестовий контроль після лекції (перевірка розуміння ключових понять і закономірностей теми); участь в усній дискусії або обговоренні проблемних питань теми (оцінюється змістовність, аргументованість та самостійність суджень).

Максимальна кількість балів за опанування лекційного матеріалу становить 14 балів (по 2 бали за кожну з 7 тем).

2. Форми контролю за практичним матеріалом

Практичні заняття спрямовані на формування професійних компетентностей, умінь застосовувати теоретичні знання під час виконання конкретних завдань. Контроль здійснюється через перевірку правильності виконання практичних робіт (дотримання методики, точність розрахунків, логічність висновків, якість оформлення звітності) та усний захист практичної роботи (здатність обґрунтувати отримані результати, відповісти на запитання викладача, продемонструвати розуміння процесу виконання).

Максимальна кількість балів за всі практичні роботи становить 46 балів (по 8 балів за кожну з 1-4 практичних тем, 7 балів за 5 та 6 практичну тему).

3. Контроль за змістовими модулями

Після вивчення кожного змістового модуля проводиться контрольна робота за змістовним модулем у формі тестового оцінювання, що включає по 20 запитань із однією правильною відповіддю. Метою є перевірка системності засвоєння матеріалу, узагальнення знань і вміння логічно поєднувати теоретичні та практичні аспекти навчального змісту.

Максимальна кількість балів за виконання модульних контрольних робіт становить 40 балів. Для отримання позитивного результату здобувач має набрати не менше 60% правильних відповідей. Кожен студент має одну спробу складання тесту.

4. Підсумковий контроль (залік)

Підсумковою формою контролю знань є залік. Підсумковий залік здобувач вищої освіти може отримати автоматично за умови повного виконання навчальної програми дисципліни та наявності достатньої кількості накопичених балів, що відповідають критеріям позитивної оцінки за результатами семестрового контролю. Залікова контрольна робота проводиться за ініціативою здобувача вищої освіти з метою підвищення підсумкової суми балів, накопичених протягом вивчення навчальної дисципліни. Оцінювання заліку здійснюється за 100-бальною шкалою. Підсумкова (фінальна) оцінка з навчальної дисципліни визначається як середнє арифметичне між сумою балів, отриманих за поточний контроль, та результатами підсумкового контролю.

5. Підсумкова система оцінювання за дисципліною

Вид навчальної діяльності	Максимальна кількість балів
Лекційний матеріал (тести, участь у дискусії, підготовленість)	14
Практичні роботи (виконання і захист)	46
Модульні контрольні роботи	40
Поточна успішність (разом)	100
Загальна кількість балів за дисципліну	100

Такий підхід забезпечує безперервний контроль знань, стимулює систематичну підготовку здобувачів і дозволяє комплексно оцінити їхню готовність до практичного застосування отриманих знань і навичок.

Критерії оцінювання за різними видами роботи

Критерій оцінювання – це ознака, на основі якої проводиться оцінювання будь-чого і яка є мірою оцінки. Критерії оцінювання визначаються за допомогою

якісних показників та ознак, що демонструють рівень сформованості навчальних досягнень здобувачів вищої освіти і трансформуються в оцінку згідно затвердженої шкали. Результати академічної успішності студентів виставляються у вигляді оцінки за національною шкалою, 100-бальною та шкалою ЄКТС.

Критерії оцінювання лекційного матеріалу

Бал	Критерії оцінювання засвоєння лекційного матеріалу
2 бали	Повністю засвоїв зміст лекції; аргументовано відповідає на запитання, демонструє критичне мислення, наводить приклади з практики або сучасних досліджень; виконав онлайн-тест чи міні-завдання без помилок.
1,5 бала	Добре орієнтується в темі, розуміє зміст основних понять, логічно відповідає на контрольні питання, виявляє активність під час обговорення.
1 бал	Ознайомився з матеріалом лекції, відповідає на основні запитання, але без глибокого розуміння або з неточностями; має базові уявлення про ключові поняття.
0,5 бала	Ознайомився частково з матеріалом; виконав завдання поверхнево, без розуміння змісту; допускає суттєві помилки.
0 балів	Студент не відвідував лекцію або не ознайомився з матеріалом; не виконав завдання/тест; не проявляв активності.

Критерії оцінювання на практичних заняттях

Критерії оцінювання на практичних заняттях наведено у відсотковому виді

Критерії оцінювання практичних робіт

Бал	Критерії оцінювання виконання практичної роботи
81 – 100 %	Робота виконана повністю, результати обґрунтовані; звіт оформлено якісно, з графіками/таблицями/власними спостереженнями; студент успішно захистив роботу, продемонстрував глибоке розуміння процесу та висновків.
61 – 80 %	Робота виконана коректно, усі розрахунки та висновки логічні; звіт оформлено відповідно до вимог; проведено короткий усний захист.
41 – 60 %	Робота виконана в цілому правильно, з окремими неточностями; звіт подано, але аналіз результатів поверхневий або без захисту.
21 – 40 %	Робота частково виконана; допущено помилки у розрахунках або висновках; звіт оформлено неповністю.
До 20 %	Робота виконана частково, з грубими помилками; відсутнє обґрунтування результатів або розрахунків; не дотримано структури звіту.
0 %	Робота не виконана або відсутня; студент не з'явився на заняття та не надав звітні матеріали.

Оцінювання модульних контрольних робіт здійснюється з метою перевірки рівня засвоєння теоретичного матеріалу після завершення вивчення кожного змістового модуля. Модульна контрольна робота проводиться у формі тестового контролю, який містить 20 тестових завдань, що охоплюють ключові поняття, закономірності та прикладні аспекти тем, передбачених навчальним планом.

Кожне тестове завдання має одну правильну відповідь, яка оцінюється в один бал, а загальна кількість балів за тест становить 20, що відповідає 100% правильності виконання.

Розподіл результатів тестування за кількістю правильних відповідей

Кількість правильних відповідей	Відсоток правильності, %	Рівень засвоєння матеріалу
20	100	Відмінний рівень, повне засвоєння матеріалу
19	95	Дуже високий рівень, незначні неточності
18	90	Високий рівень, правильне розуміння основних положень
17	85	Достатньо високий рівень засвоєння
16	80	Достатній рівень, засвоєно основні поняття
15	75	Достатній рівень із незначними прогалинами
14	70	Задовільний рівень, окремі неточності в розумінні матеріалу
13	65	Мінімально позитивний результат, базове засвоєння знань
12	60	Позитивний результат, мінімальний прохідний рівень
11	55	Незадовільний рівень, часткове розуміння теми
10	50	Низький рівень, значна частина відповідей неправильна
9	45	Дуже низький рівень засвоєння
8	40	Матеріал засвоєно фрагментарно
7	35	Відсутність розуміння ключових положень
6	30	Дуже слабе розуміння матеріалу
5	25	Майже повна відсутність знань
4	20	Випадкові правильні відповіді
3	15	Випадкові відповіді, мінімальні знання
2	10	Відсутність системного розуміння
1	5	Випадковий збіг
0	0	Відсутність знань, завдання не виконано

Для отримання позитивного результату необхідно набрати не менше 60% правильних відповідей, що відповідає 12 балам із 20 можливих. Результати нижчі цього порогу вважаються незадовільними та не зараховуються як успішне виконання модульного контролю.

Здобувач вищої освіти має право на дві спроби складання модульної контрольної роботи: перша – у межах основного навчального процесу, друга – у разі необхідності повторного проходження для підвищення результату або у випадку технічних чи організаційних причин, що вплинули на виконання першої спроби.

Підсумковий результат модульного контролю враховується при визначенні рейтингової оцінки з дисципліни та є складовою загальної системи поточного і семестрового контролю знань.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: У випадку пропуску заняття з поважних причин здобувач зобов'язаний виконати контрольну роботу за відповідною темою у позанавчальний час за погодженням з викладачем. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

Політика щодо академічної доброчесності: під час опанування навчальної дисципліни категорично не припускаються будь-які види порушень академічної доброчесності з боку як здобувачів вищої освіти, так й викладача. У разі виявлення та фіксації будь-якого виду порушення академічної доброчесності, до порушника будуть застосовані санкції, передбачені Законом України «Про академічну доброчесність» та внутрішніми нормативними документами Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Політика щодо використання штучного інтелекту: в ході опанування цієї навчальної дисципліни забороняється оприлюднення текстів, зображень, моделей, даних, інших результатів, згенерованих штучним інтелектом, як результатів власної академічної та навчальної діяльності, якщо це не дозволено умовами навчального завдання, а сам цей факт не зазначено в навчальному завданні чи супровідних матеріалах до нього. Під час проходження підсумкового оцінювання використання ресурсів штучного інтелекту забороняється.

11. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Тема 1. Підприємництво у геодезії та землеустрої

1. Сутність, функції та принципи підприємництва.
2. Етапи перетворення фахової ідеї на послугу.
3. Особливості ринку геодезичних і землеупорядних послуг.
4. Моделі взаємодії державного, приватного й академічного секторів.
5. Підприємницька етика та соціальна відповідальність.

Тема 2. Організаційно-правові засади започаткування бізнесу

6. Критерії вибору між ФОП та юридичною особою.
7. Алгоритм започаткування бізнесу і вибору видів діяльності.
8. Реєстрація підприємництва та професійні вимоги до конкретної роботи.
9. Правомірне використання фахових даних і програмного забезпечення.
10. Пошук чинних вимог щодо оподаткування, обліку й персоналу.

Тема 3. Ринок, маркетинг і комерційна пропозиція

11. Сегментування замовників та оцінювання попиту.
12. Методи дослідження потреб клієнта.
13. Аналіз конкурентів і формування ціннісної пропозиції.
14. Структура комерційної пропозиції та канали залучення клієнтів.
15. Особливості роботи з приватними й публічними замовниками.

Тема 4. Бізнес-модель і ресурсне забезпечення

16. Складові бізнес-моделі фахового сервісу.
17. Разове замовлення, підписка та абонентське обслуговування.
18. Критерії вибору між придбанням, орендою і субпідрядом.
19. Ресурсне та календарне планування польових і камеральних робіт.
20. Мінімально життєздатна послуга та перевірка її доцільності.

Тема 5. Витрати, собівартість і ціноутворення

21. Склад витрат і методика калькулювання собівартості послуги.
22. Постійні, змінні, прямі й непрямі витрати.
23. Методи ціноутворення; відмінність націнки й маржі.
24. Маржинальний дохід і розрахунок точки беззбитковості.
25. Запас фінансової міцності й обмеження моделі беззбитковості.

Тема 6. Фінансове планування, оподаткування та фінансування

26. Стартові інвестиції та потреба в оборотному капіталі.
27. Відмінності прибутку та грошового потоку.
28. Причини касового розриву і способи його подолання.
29. Джерела фінансування та критерії їх порівняння.
30. Сценарний аналіз і чутливість результату до зміни умов.

Тема 7. Організація послуг, договори, якість і ризики

31. Технічне завдання, результати робіт і критерії приймання.
32. Умови оплати, зміни обсягу робіт та взаємодії із субпідрядником.
33. Якість прогнозу і точність вимірювань як характеристики послуги.
34. Технічні, фінансові й інформаційні ризики.
35. Безпека польових робіт, управління даними та професійна відповідальність.

Тема 8. Бізнес-планування, інновації та розвиток

36. Структура бізнес-плану фахового підприємства.
37. Показники життєздатності бізнес-проекту.
38. Цифровізація, інновації й відповідальне використання ІІІ.
39. Пілотний запуск, партнерства та масштабування.
40. Обґрунтування економічної, суспільної й екологічної цінності проекту.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти
ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ

Поточний та періодичний контроль							Підсумковий контроль	Сума балів
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	Залік	100
10	10	10	10	9	9	2		
Контрольна робота за змістовим модулем 1 – 20			Контрольна робота за змістовим модулем 2 – 20					
50			50					

T1, T2 ... T7 – теми

*Примітка: Контрольна робота за змістовим модулем здійснюється у формі письмових тестових завдань після завершення вивчення навчального матеріалу кожного змістового модуля. Тестові письмові завдання складаються з 20 тестових завдань і відповідають змісту навчального матеріалу модуля. За кожну правильну відповідь на одне тестове завдання студент отримує 1 бал.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85 – 89	B	добре	
75 – 84	C		
70 – 74	D	задовільно	
60 – 69	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Оцінка за національною шкалою	Теоретична підготовка	Практична підготовка
	Здобувач освіти	
Зараховано 90 - 100	У повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано викладає під час усних виступів; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань.	Повно та ґрунтовно засвоїв всі теми навчальної програми, вміє вільно та самостійно викласти зміст всіх питань програми навчальної дисципліни, розуміє її значення для своєї професійної підготовки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуального завдання при виконанні самостійного завдання, повністю виконав усі завдання кожної теми та поточного контролю в цілому.
Зараховано 85 - 89	Недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв окремі питання робочої програми. Вміє самостійно викласти зміст основних питань програми навчальної дисципліни.	Виконав завдання кожної теми та поточного контролю в цілому, має стійкі навички виконання завдання.
Зараховано 75 - 84	Недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми робочої програми, не вміє самостійно викласти зміст деяких питань програми навчальної дисципліни.	Окремі завдання кожної теми та поточного контролю в цілому виконав не повністю.

Оцінка за національною шкалою	Теоретична підготовка	Практична підготовка
	Здобувач освіти	
Зараховано 70 – 74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.	Засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє вільно самостійно викласти зміст основних питань навчальної дисципліни. Окремі завдання кожної теми контролю не виконав.
Зараховано 60 - 69	Засвоїв лише окремі питання навчальної програми. Не вміє достатньо самостійно викласти зміст більшості питань програми навчальної дисципліни.	Виконав лише окремі завдання кожної теми та контролю в цілому.
Не зараховано з можливістю повторного складання 35 - 59	Володіє навчальним матеріалом поверхнево й фрагментарно (без аргументації та обґрунтування); безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; під час відповіді допускає суттєві помилки.	Не засвоїв більшості тем навчальної програми не вміє викласти зміст більшості основних питань навчальної дисципліни. Не виконав більшості завдань кожної теми та контролю в цілому.
Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни 0-34	Не володіє навчальним матеріалом.	Не засвоїв навчальної програми, не вміє викласти зміст жодної теми навчальної дисципліни, не виконав контролю.

Примітка: максимальна кількість балів за кожною темою вказана в п.12.

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Павленко О.П. Силабус навчальної дисципліни «Підприємницька діяльність» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 193 Геодезія та землеустрій.

2. Данілова Н.В. Цифрові плани і карти: конспект лекцій. Одеса: ОДЕКУ. 2023. 122 с.

3. Павленко О.П. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни Підприємницька діяльність» для студентів денної та заочної форми за спеціальністю 193 «Геодезія та землеустрій», рівень вищої освіти бакалавр. Одеса, ОДЕКУ, 2023, 34 с.

14. Рекомендована література Основна

1. Laverty M., Littel C. Entrepreneurship. Houston: OpenStax, Rice University, 2020. Відкритий підручник для бакалаврів; теорія підприємництва та практичні вправи. <https://openstax.org/details/books/entrepreneurship>

2. World Meteorological Organization. Guidelines for Public-Private Engagement. WMO-No. 1258. 2024 edition. Партнерства у сфері метеорологічних і гідрологічних сервісів. <https://wmo.int/about-wmo/partnerships/ppe-resources/ppe-policies-guidelines-and-publications>

3. Osterwalder A., Pigneur Y. Business Model Generation: A Handbook for Visionaries, Game Changers, and Challengers. Hoboken: John Wiley & Sons, 2010. Конструювання та аналіз бізнес-моделей.

Нормативні та освітні джерела

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

3. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 № 755-IV. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15>

4. Про національну інфраструктуру геопросторових даних: Закон України від 13.04.2020 № 554-IX. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/554-20>

5. Про публічні закупівлі: Закон України від 25.12.2015 № 922-VIII. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19>

6. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 01.12.2022 № 2811-IX. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20>

7. МОН України. Стандарт вищої освіти 193 «Геодезія та землеустрій» (бакалавр, наказ № 517 від 11.05.2021). <https://mon.gov.ua/>

Нормативні орієнтири та додаткові ресурси

1. Перелік галузей знань і спеціальностей: постанова КМУ від 29.04.2015 № 266 зі змінами. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>

2. Закон України від 09.01.2025 № 4196-IX «Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб». <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4196-20>

3. Нормативні джерела застосовують у чинній редакції на дату виконання завдання. Господарський кодекс України не використовується як чинна нормативна основа: він утратив чинність 28.08.2025. У навчальних розрахунках податкові ставки, ліміти та спеціальні режими або перевіряються за офіційними джерелами, або прямо задаються як умовні.

15. Електронні інформаційні ресурси

1. Земельний кодекс від 20.12.2001 р. № 2768-III <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>

2. The ArcGIS Book [Електронний ресурс] // [сайт] / Режим доступу: <https://learn.arcgis.com/en/arcgis-book/>

3. Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність [Електронний ресурс] : Закон України від 27.07.2013 № 353-ХІV. – Електронні текстові дані – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/353-14>

4. Наукова бібліотека ОНУ імені І.І. Мечникова <http://lib.onu.edu.ua>

5. Репозитарій ОДЕКУ <http://www.eprints.library.odeku.edu.ua>